

Správa daní

Rekapitulace

- **Daňová správa** = část finanční správy viz kapitoly k finanční správě; soustavy správců daní a jejich činnost
- **Správa daní** = **postup**, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.
- **Daň *sensu stricto* x „daň“ v DŘ = daň *sensu largo* „berně“ § 2 DŘ**
- **Daní *sensu largo*** je zákonem stanovené (čl.11/5 LZPS) peněžité plnění (§2/3 DŘ) spravované v režimu daňového řádu (§2/1 DŘ) rozpočtově spojené s veřejnými rozpočty (§2/2 DŘ), a to včetně jejich součástí (§2/4 a 5 DŘ).
- **Subsidiarita** daňového řádu (§ 4 DŘ)
- **Vztah ke správnímu řádu** (§ 262 DŘ)

Úkol:

1. Najděte, ke kterým daním se váží takové jejich součásti, jako je:
 - a) Daňový odpočet
 - b) Daňová ztráta
 - c) Jiné způsoby zdanění
2. **Příslušenství je součástí** daně, jako další způsob zdanění. Zamyslete se nad jejich povahou (sankce x nesankce):
 - a) Úrok
 - b) Penále
 - c) Pokuta
 - d) Náklady řízení

Vznik daňové povinnosti

- Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které **jsou** podle zákona **předmětem daně**, nebo **skutečnosti tuto povinnost zakládající**.
- Daň jako specifický finančněprávní vztah
- Daň jako daňovésprávní vztah
- Daň jako specifický závazkový vztah
- Daň (vratka) jako závazek/pohledávka – daňový dluh

Cíl správy

- správné **zjištění a stanovení** daní a zabezpečení jejich **úhrady**
- Základem pro správné zjištění a stanovení daně je **daňové tvrzení** podané daňovým subjektem
- **Daňové tvrzení**: (formalizovaný úkon daňového subjektu podle daňového zákona)
 - a) **řádné** daňové tvrzení, a to
 - daňové přiznání,
 - hlášení
 - nebo vyúčtování,
 - b) **dodatečné** daňové tvrzení, a to dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování.

Úkol

U kterých daní se vyskytují formy daňových tvrzení?

- Hlášení
- Vyúčtování

Kdy nastává povinnost k:

- Dodatečnému daňovému přiznání
- Následnému hlášení
- Dodatečnému vyúčtování?

Základní zásady správy daní

- Viz předcházející přednáška
- Zásady správy daní by bylo třeba chápat jako **zásady postupu** pro správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady
- Jsou širší než zásady řízení

- Úkol: Rozjímejte nad vztahem zásad podle SŘ a zásadami podle DŘ
- Zásady v § 5 až 9 jsou **základní** ! Katalog zásad tak bude širší Např.
Verte ...

Zásada jednacího jazyka

- Při správě daní se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. (§ 76 DŘ)

Originál + překlad x **prohlášení správce**:

a) nevyžaduje x b) požaduje úřední překlad

- **Každý**, kdo neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na **tlumočníka** zapsaného v seznamu tlumočníků, kterého **si obstará** (ne každý) na **své náklady** (také ne každý = **občan – národnostní menšina, každý – neslyšící, každý – hluchoslepý**, náklady nese správce daně).
- Prostředník ustanovený správcem daně

Mraky entit při správě daní

- Správce daně
- Osoby zúčastněné na řízení

Pozn.: různý status

- Primární x sekundární finanční správa
- Status v dani (poplatník, plátce ...), status ve správě, v řízení etc.

Správce daně

- Obecně v DŘ – **NEJDE JEN O FSČR nebo CSČR!!!! Pamatuj i na sekundární daňovou správu** - věcná působnost/příslušnost k dani *sensu largo* = i **jiná peněžitá plnění rozpočtově určená do veřejných rozpočtů**

§ 10/1 a 2: Správcem daně je správní orgán nebo jiný státní orgán (dále jen „**orgán veřejné moci**“) v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona svěřena **působnost v oblasti správy daní**.

Správním orgánem se pro účely tohoto zákona rozumí orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jiný orgán a právnická nebo fyzická osoba, **pokud vykonává působnost v oblasti veřejné správy**. (Pozn.: např. správa soudnictví – sekundární správa veřejných financí, správa soudních poplatků)

Obecná pravomoc správce daně

1. **vede** daňová **řízení** a jiná řízení podle daňového zákona,
2. provádí **vyhledávací činnost**,
3. **kontroluje** plnění povinností osob zúčastněných na správě daní,
4. **vyzývá** ke splnění povinností,
5. **zabezpečuje placení** daní
6. pro účely správy daní může **zřídit a vést registry a evidence** daňových subjektů a jejich daňových povinností – viz např. zákon o FSČR, zákon o CSČR, zákon o EET ...

Správce daně není úředník

- Správce daně je orgán veřejné moci: Finanční úřad pro Jihomoravský kraj
- Paní/pan X Y zaměstnanec GFŘ s výkonem práce na FÚ pro ... může mít maximálně status **úřední osoby**, jejímž prostřednictvím správce daně (FÚ pro ...) vykonává svou pravomoc
- § 12 DŘ
- Zamyslete se nad postavením osoby znalé jazyka národnostní menšiny, jak je konstruována v § 76 DŘ!

Příslušnost správce daně

- Vyřešte si rozdíl mezi působností a příslušností!
- P:
 - a) Věcná – jen obecně v daňovém řádu, viz daňové zákony = zákony upravující „daň“
 - b) Místní obecně § 13 - § 16 DŘ – speciálně daňové zákony a zákony upravující statut, organizaci, daného „správce daně“
 - c) Další – viz statut správce daně

Pozn.: u místních poplatků pozor na změnu působnosti obce, samostatná (zavedení poplatku) x přenesená (správa „daně“ – 1. OÚ, 2.KÚ)

Změna a prolomení místní příslušnosti

- Změna místní příslušnosti (§ 16)
- **Dožádání** (§ 17) – provedení úkony, dílčí řízení
- **Delegace** (§ 18) – přenesení správy na jiného než **místně** příslušného správce
- **Atrakce** (§ 19) – atrahování nadřízeným správce daně

Osoby zúčastněné na správě daní

A

- **Daňový subjekt** = má práva a povinnosti týkající se správného zjištění a stanovení daně
- **Daňový subjekt** = osoba označená zákonem za daňový subjekt nebo osoba označená zákonem za poplatníka nebo plátce
- **Obecná definice poplatníka a plátce v daňovém řádu není!!!**
- **Plátcova pokladna (§ 21 DŘ)**

B

- **Třetí osoby (§ 22 DŘ)**

Třetí osoby

- Zástupce
- Odborný konzultant

Zástupci

1. Zákonný zástupce, opatrovník
2. Ustanovený zástupce
3. Zmocněnec
4. Společný zmocněnec
5. Společný zástupce

Nástroje k splnění cíle správy daní

- Lhůty:

- a) Zákonné lhůty

- b) Správcovské lhůty

Úkol: prostudujte §§ 32 – 38 co do počítání času, běhu lhůt, zachování lhůt, prodloužení, navrácení lhůty a ochranou před nečinností

- Doručování

Primárně: při jednání či úkonu

Sekundárně: poštovní služby, úřední osoba, jiný orgán

Specifické: veřejnou vyhláškou

- Ochrana a poskytování informací

- Dokumentace (§60 - § 69b)

Podání

- Obecně DŘ (§ 70 a násl.)
- Specifika např. co do formy u jednotlivých daní, pozor na obligatorní elektronickou komunikaci

Postupy při správě daní

- Vyhledávací činnost
- Vysvětlení
- Místní šetření
- Daňová kontrola
- Postup k odstranění pochybností

Srovnej postup a řízení!

Řízení

- Řízení před správce daně
- Daňové řízení

Řízení

- Obecně § 91 -§ 107
- 1. Řízení o opravných a dozorčích prostředcích
- 2. Registrační řízení
- 3. Řízení o závazném posouzení (editační řízení)
- 4. Daňové řízení: dílčí

nalézací

- a) vyměřovací, při němž dochází k vyměření daně,
- b) doměřovací, při němž dochází k doměření daně,

při placení daní

- a) o posečkání daně a rozložení její úhrady na splátky,
- b) o zajištění daně,
- c) exekuční,

o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích proti jednotlivým rozhodnutím vydaným v rámci daňového řízení.